

R O L L

D E S C R I P T I O N S

ROLL NO - 0010201

DATE OF 19 5 90
FILMINGNAME OF THE
CENTRE/COLLECTIONSARASWATI BHAWAN LIBRARY,
VARANASIDETAILS OF
CATALOGUE (SUB/VOL.) VEDA

LANGUAGE - SANSKRIT

SCRIPT - DEVANĀGARĪ

TOTAL

FRAMES - 599

FOOTAGE -

ORIGINAL

FILM USED - KODAK

BASE - PAPER

R E T A K E S

I N F O R M A T I O N

MSS NO.001669
001672FOLIO NO.Full mss
Full mssREMARKSSpliced at the end of roll.
Spliced at the end of roll.

प्रवेश सं०

५५५ (८५)

विषयः

१५५

क्रम सं०

नाम

आर्य समाज

प्रत्यकार

पत्र सं०

५५५

श्लोक सं०

अक्षर सं० (पंक्तौ)

३९

पंक्ति सं० (पृष्ठे)

८५

आकारः

५५५

लिपिः

देवनागरी

आधारः

५५५

वि० विवरणम्

001666

५५५

पी० १५५० यू० पी० ५५५ एम्० सी० ई० १५५१-५० ०००

10/11/6
12/11/6

Indira Gandhi National
Centre for the Arts

श्रीगणेशायनमः॥ हरिःॐ ॥ उक्तानि वैतानिकानि गत्याणि वक्ष्यामस्वयः पाकयत्तादु-
ता अग्नेोदुयमाना अनग्नेो प्रदुता ब्राह्मणभोजने ब्रह्मणि दुता अथाष्टचउदाहरंतियः
समिधाय आदुतीयो वेदेनेति समिधे वापि अद्धान आदधन्मन्येत यज इदमिति न
मस्तस्मेयः आदुत्यायो वेदेनेति विद्यैवाप्यस्ति प्रीतिस्तदेतस्य श्यन्तुषिरुवाच
अगोरुधाय गविषे कक्षाय दस्यं वचः घृतास्वादीयो मधुनश्च वोचतेति वच एव मरु-
दं घृताच्च मधुनश्च स्वादीयोस्ति प्रीतिः स्वादीयोस्ति येव तदाह आते अग्न क्रुचाहवि-
र्हं हातं भृगसि तेते भवंतूक्ष्णऋषभा सो वरा उतेत्येतेष्वमउक्ष्णश्च ऋषभा

श्ववशाश्च भवंतिय इमं स्वाध्यायमधीयत इतियोनमसास्विध्वर इति नमस्कारेण वै-
खत्विषि न वै देवानमस्कारवतिय सौवैनम इति हि ब्राह्मणं भवति १ अथ सायंप्रा-
तः सिद्धस्य हविष्यस्य कृदुयादग्निहोत्रदेवताभ्यः सोमाय वनस्पतये ग्रीषामभ्या-
मिन्द्राग्निभ्यां द्यावापृथिव्यां धन्वंतरय इन्द्राय विश्वेभ्यो देवेभ्यो ब्रह्मणे स्वाहेत्यथ
बलिहरणमेताभ्यश्चैव देवताभ्यो ज्योतिषाश्च वनस्पतिभ्यो गृहाय गृहदेवताभ्यो
वास्तुदेवताभ्य इन्द्रायेंद्रपुरुषेभ्यो यमाय यमपुरुषेभ्यो वरुणाय वरुणपुरुषे-
भ्यः सोमाय सोमपुरुषेभ्य इति प्रतिदिशं ब्रह्मणे ब्रह्मपुरुषे इति मध्ये विश्वेभ्यो दे-

वेभ्यः सर्वेभ्योभूतेभ्योदिवाचारिभ्य इति दिवानक्तं चारिभ्य इति नक्तं रक्षोभ्य इत्युक्तं
 रतः स्वधापि न भ्य इति प्राचीनावीतीक्षेपं दक्षिणानि नयेत् २ अथ खलु यत्र क्वच
 होष्यत्स्यादिषु मात्रावरं सर्वतस्मिन् इलमुपलिप्यो हिरव्येषु इलेखा उदगायतां प
 श्चात्त्रागायतेना नांतयोस्तिस्त्रोमध्येतदभ्युक्ष्याग्निं प्रतिष्ठाप्यान्वाधाय परि
 समुत्थ परिस्तीर्य पुरस्तादक्षिणतः पश्चादुत्तरत इत्युदकं संसृज्य नूष्मीपर्युक्ष
 णं पवित्राभ्यामाज्यस्योत्सवनमप्रच्छिन्नाग्रावं नंतर्गर्भो प्रादेशमात्रौ कुशौ ना
 नांतयो गृहीत्वां गुह्येषु कनिष्ठिकाभ्यामुत्तानाभ्यां पाणिभ्यां सवितुष्ठाप्रसव

राम
२

उत्तुनाम्यछिदेण पवित्रेण वसोः सूर्यस्वरश्मिभिरिति प्रागुत्तुना तिसकृन्मन्त्रेण द्विस्त्र
 स्मी कृताकृतमाज्यहोमेषु परित्तरणं तथाज्यभागौ पाकयज्ञेषु ब्रह्माचाधनंतं रि
 यज्ञश्चलगववर्जममुष्मैस्वाहेति जुहुयादग्निरिदः प्रजापतिर्विश्वेदेवा ब्रह्मेत्य
 नादेश एकवर्हिरिध्माज्यस्विष्टकृतस्युस्तुल्यकालास्तदेषाभियज्ञाया
 गीयते पाकयज्ञान्तस्मासाद्यैकाज्यानेकवर्हिषः एकः स्विष्टकृतः कुर्यान्नाना
 पिसतिदैवत इति २ उदगयन आ पूर्यमाण पक्षेकत्याणेन क्षत्रे नौलकमेपि
 नयनगोदानविवाहाः सार्वकालमेके विवाहं तेषां पुरस्ताच्च न स्रज्जाज्याकुतीर्ज

दुयादन्न आयुषि पवस इति तस्य भिः प्रजापतेन त्वदेतान्यन्य इति च व्याहृति भिवसि मुञ्च
यमेकेनैकेकांचनत्वमयमाभवसियत्कनीनामिति विवाहे चतुर्थी ४ कुलमये परीक्षे
तयेमावृतः पितृ तश्चेति यथोक्तं पुरस्ताद्वृक्षि मते कन्यां प्रयच्छेद्वृक्षि रूपः शीललक्ष
णसंपन्नामरोगामुपयच्छेत्तदुर्विहंयानिलक्षणा न्यष्टौ पिंडान्कृत्वा ऋतमग्रे प्र
थमं जज्ञऋते सत्यं प्रतिष्ठितं यदियं कुमार्यभिजाता तदियमिह प्रतिपद्यतां यत्स
त्यंतदृश्यतामिति पिंडानभि संन्यकुमारी ब्रूयादेषामेकं गृह्णाणेति सैवाज्ञेदुभयतः
सस्याहृत्कीयादन्नवयस्याः प्रजाभविष्यतीति विद्याद्वाष्टात्यश्रमती वेदि परी

षा द्रव्यवर्चस्विन्यविदासिना द्वात्सर्वसंपन्नादावना कितवीचतुष्यथा द्विप्र
ब्राजिनीरिणादधो न्याश्मशानात्यतिघ्नी ५ अलंकृत्य कत्यकन्यामुदकपू
वन्दिद्यादेश ब्राह्मो विवाहस्तस्यान्जातोद्वाद्शावरान्द्वाश परानुनात्युभय
तऋत्विजे वितते कर्मणि दद्यादलं त्येके सदैवो दशावरान्द्वाश परानुनात्कभ
यतः सहधर्मं चरत इति प्राजापत्योष्टावरानष्ट परानुनात्कभयतोगोमिशु
नंदतोपयच्छेत्स आर्षः सप्तावरान्सप्त परानुनात्युभयतोमिथः समयोक्तुं
लोपयच्छेत्स गांधर्वो धनेनोपतोष्योपयच्छेत्स आसुरसप्तानां प्रमत्तानां

गृ० सू०

४

वापहत्सपेशाचोहत्वाभित्वावशीर्षाणिरुदतीरुदज्जोहरेत्सरक्षसः ६ अथ
 खलूच्चावचाजनपदधर्माग्रामधर्माश्वतान्निवाहेप्रतीयाद्यत्तुसमानंतद्व
 क्ष्यामेःपश्चादग्नेर्दृषसुमश्मानंप्रतिष्ठाप्योनरपुरस्तादुदकुंभंसमन्वा
 रब्धायांदुत्वातिष्ठन्प्रत्यङ्मुरवःप्राङ्मुरव्याआसीनायागृभ्णामितेसौभग
 त्वायहस्तमित्यंगुष्ठमेवगृह्णीयाद्यदिकामयीतपुमांसएवमेषुत्राजायेर
 न्नित्यंगुलीरेवास्त्रीकामोरोमांतेहस्तंसांगुष्ठमुभयकानःप्रदक्षिणमग्नि
 मुदकुंभंचत्रिःपरिणयंजपत्यमोहमिमिसर्वस्मि सात्वंसात्वंमस्यमोहंद्यो

राम

४